

ANLEDNING TILL UNDERSÖKNING

Brand i hyvleri vid träföretaget X:s anläggning i X-stad.

UNDERSÖKNING UTFÖRD AV

Ola Käll, räddningstjänsten.

BESKRIVNING AV OBJEKTET

Lokalen är belägen på träföretaget X:s industriområde. Fastigheten är 35 meter bred och 60 meter lång. Den inrymmer förutom hyvleri 5 även ett garage och ett magasin. Det är enplans byggnad med plåttak och plåtfasad. Takstolarna är av limträ och de bärande pelarna är av stål och trä.

De tre olika verksamheterna hyvleri, magasin och garage är avskiljda från varandra med väggar som är utförda som brandcellsavskiljande väggar. Garagets vägg är av lättbetong och väggen mellan hyvler och magasin är utav gips, 2 lager på var sida med isolering emellan. Närmast gränsar hyvlerlokalen mot ett spånmagasin och en pelletsfabrik.

Hyveln är inbyggd i ett rum ur bullersynpunkt. Inmatningen ligger c:a 3 meter ovan golv och drivs dels hydrauliskt samt via elmotorer. Under inmatningen finns en spånkrapa som drivs via elmotor. Hyveln är placerad på betongfundament. Hydrauloljetankar samt pumpar, är placerade c:a 1,5 meter ovan golv. Runt hyvler och inmatning finns gångbord.

BESKRIVNING AV HÄNDELSEN

Kl 11.45 arbetade 4 personer i hyvleriet. Inga bräddor fanns i inmatning eller hyvler, men däremot gick motorerna som driver anläggningen. Några minuter senare upptäckte en av de anställda svag rök från inmatningen, när den anställde tittade närmare upptäckte han att det brann på golvet vid inmatningen bredvid hyvlers fundament. Personen sprang då för att hämta släckredskap som fanns i lokalen men brandens intensitet ökade snabbt och de utrymde lokalen och larmade räddningstjänsten. Räddningstjänsten får kl 11,55 larm om brand på träföretaget X. Utryckningsstyrkan bestod av 8 personer. Förstärkning begärdes omedelbart vid framkomsten och totalt deltog 16 personer i släckningsarbetet. Vid framkomsten var lokalen kraftigt rökfylld och arbetet fick inriktas på att begränsa branden till hyvlerilokalen. Stora resurser sattes in för att rädda spånmagasin och pelletsfabrik. Detta lyckades också och branden kunde hållas till hyvleridelen som dock blev kraftigt utbränd.

UNDERSÖKNING

Hyvleriavdelningen har blivit kraftigt bränd, vilket inneburit att utredningen byggts på vittnesuppgifter och erfarenhetsbedömningar. Den person som först upptäckte branden har tydligt visat att branden i initialskedet varit belägen på golvet bredvid inmatning och hyvler. Erfarenhetsmässigt har följande teorier om brandorsak förts upp:

1. En bräda fastnar i hyveln och orsakar varmgång.
2. En elmotor råkar ut för lagerhaveri och går varm.
3. Kortslutning som orsakar gnista.
4. En hydraulslang eller packning går sönder och hydraulolja sprutar ut och antänds.
5. Rökning på otillåten plats. 6. En drivrem slirar och orsakar varmgång.

SLUTSATS

Pkt 1 kan uteslutas då ingen inmatning eller hyvling pågick. Maskinerna var däremot igång. Pkt.4 kan vara trolig orsak till det snabba brandförloppet. Pkt.5 ingen rökning förekommer i

produktionslokaler och ordningen är mycket bra. Pkt.6 drivningen av remmarna är försedda med slirvakter som löser och stoppar drivningen. Pkt.2 och 3 kan vara en trolig brandorsak då det i primärbrandområdet fanns ett flertal elmotorer som var igång. Städrutinerna för anläggning innebär att golvet och området runt bearbetningsmaskiner städas minst en gång per dag. Trots detta förekommer det damm och spån som gör att om en elmotor haverar eller kortslutning med gnistbildning inträffar så finns det gott om brännbart som kan antändas. Det mycket snabba brandförloppet kan förklaras av att en hydraulslang brinner av och finfördelad olja under tryck sprutar ut.

SPRIDNINGSRISK

Stor spridningsrisk förelåg till övriga produktionslokaler på fabriksområdet.

ERFARENHETER

Vikten av noggrann städning kan inte nog betonas likaså regelbunden tillsyn och underhåll av elektrisk utrustning. Trots tillgång till släckredskap och utbildad personal kunde branden inte släckas i ett tidigt skede. En sprinkleranläggning är ett måste i denna typ av produktionslokaler. Räddningstjänstens insats fick ännu en gång inriktas på att förhindra brandspridning till angränsande lokaler.

FÖRSLAG

Följande förslag till förbättringar kan lämnas:

Enligt §41 i Räddningstjänstlagen är ägare och innehavare av en anläggning skyldig att tillse att det förebyggande och släckande brandskyddet är fullgott. Företaget bör därför utse en brandskyddsansvarig som har till uppgift att organisera upp internkontrollen av brandskyddet. Förslagsvis kan följande punkter ingå i handlingsplanen för ett säkrare företag:

- Kartlägga brandrisker och göra konsekvensbedömningar
- Inventera brandskyddet (byggnadstekniskt och organisatoriskt)
- Upprätta en brandskyddsorganisation
- Upprätta planer för intern information och brandskyddsutbildningar
- Upprätta regler för t.ex. rökning, svetsning, sophantering m.m.
- Upprätta en brandskyddsbeskrivning (Utrymningsvägar, brandcellsbeskrivning, släckutrustning)
- Upprätta en drifts- och underhållsinstruktion för det inbyggda brandskyddet
- Upprätta ett brandkontrollsystem för brandskyddet
- Ta fram rutiner för rapportering och uppföljning av brandskyddet
- Ta fram rutiner för uppföljning och utveckling av brandskyddspolicy.

Dessutom bör anläggningen förses med en vattensprinkleranläggning.

ÅTGÄRDER

En företagsledning är ju aldrig så motiverad som efter en brand. Intern brandskyddskontroll skall införas och räddningstjänsten skall utbilda personal i detta.